

котрих ніхто не викрив. Більше половини респондентів вважають, що допінги покращують результати плавання. 19,3% відзначили відповідь «Однозначно так», це означає, що вони знають про вплив допінгу на організм плавця. Майже 40% людей не знають, як допінг впливає на плавання. Кожен допінг-скандал набуває значного розголосу, тому не дивно, що 78% респондентів відповіли на це питання ствердно. Водночас велика підтримка покарання споживачів допінгу — 86,7% респондентів. Однак 13,3% не вбачають необхідності карати в таких ситуаціях. Найпопулярнішим джерелом інформації про допінг є Інтернет (79,8%), ймовірно, завдяки доступності та значній кількості інформації. Деякі (30,3%) отримують знання від тренерів чи вчителів, окрім Інтернету. Трохи менший відсоток людей отримує інформацію від друзів (28%). Література однозначно найменш популярна (9,2%).

Згідно з дослідженнями, більшість людей займаються спортом регулярно. Зважаючи на те, що основну групу респондентів становлять молоді люди 15–17 років, це викликає надію. Знання про допінгові речовини поширені як серед молоді, так і серед людей старшого віку. Майже всі респонденти підтвердили свої знання про допінг. Вони не тільки обізнані в типах допінгу, але також знають, як вони діють і які наслідки їх використання. Респонденти усвідомлюють, що вони шкідливі для здоров'я і можуть викликати звикання. Дуже цікавими є різні думки щодо вживання допінгу, залежно від того йдеться про професійний, аматорський чи рекреаційний спорт. Існує суспільна згода на використання допінгу в рекреаційних видах спорту, але це абсолютно неприйнятно в професійному й аматорському спорті. Більшість респондентів ніколи не вживали допінгових речовин і тому ніколи не були викриті. Лише невеликий відсоток респондентів зізналися в цьому. Переважна більшість не зважилася б приймати допінг, щоб покращити свою результативність. Незважаючи на те, що респонденти не знають антидопінгових інституцій і не цікавляться кількістю антидопінгових перевірок у спорті, особливо в плаванні, вони підтримують покарання у вигляді дискваліфікації зі змагань за використання допінгу. Аналізуючи питання про плавання, слід відзначити, що невелика кількість респондентів займається плаванням, особливо професійним. Коли йдеться про вплив допінгу на плавання, багато людей знають, що його використання покращить результати. Опитування свідчить, що є кілька джерел інформації про допінг. Багато людей користується Інтернетом, а також досвідом тренерів і друзів. Представлений аналіз узгоджується з припущеннями авторів щодо знань про тему допінгу в спорті, зокрема плаванні.

К. Попова-Коряк

ВПЛИВ РЕЛІГІЇ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ФЕНОМЕНУ НА СУЧАСНЕ ПРАВО

К. Popova-Koriak

THE INFLUENCE OF RELIGION AS A SOCIO-CULTURAL PHENOMENON ON MODERN LAW

Релігія завжди відігравала вагомую роль у формуванні правової культури народів, національних правових систем та розвитку міждержавних відносин.

У нинішні нестабільні часи, на тлі міждержавних і конфесійних конфліктів, що спалахують та призводять до утисків і порушення прав людини, вивчення

позитивного досвіду впливу церкви, релігійних переконань і віросповідань на суспільство, систему правових відносин та державну політику має безперечне науково-практичне значення.

У цивілізованому суспільстві людина має спиратися на систему загальнолюдських цінностей, які нерозривно пов'язані з моральними ідеалами та переконаннями. У свою чергу більшість з таких ідеалів сягають своїм корінням в релігійні погляди. Наприклад, любов до ближнього, шанування батьків, працьовитість, взаємодопомога та ін. — є традиційними та стійкими елементами у системі загальнолюдських цінностей. Історія демонструє, що суспільство, яке має систему традиційних та стійких цінностей, є життєздатним, міцним і зможе успішно розвиватися. У традиційно сформованих суспільствах ядро цінностей формувала релігія, яка була джерелом уявлень про добро і зло, про влаштування світу і сенс людського буття.

У сучасному споживчому суспільстві спостерігається ігнорування загальнолюдських цінностей та основ моралі. Адже саме ці базові, спільні для усього людства цінності визначають розвиток правової та соціально-орієнтованої держави. Під такими цінностями ми розуміємо справедливість, гідність, честь, не заподіяння шкоди, сімейні цінності та інші. Подібні цінності зароджувалися в системі релігійних поглядів. Отже, можна дійти висновку про те, що саме релігійні цінності безпосередньо впливають на розвиток особистості, суспільства, держави та системи права.

Аналізуючи основні функції релігії (світоглядна, комунікативна, інтегруюча, психотерапевтична та аксіологічна) можна відзначити, що релігія формує стійкі ціннісні орієнтири для людини та її правової культури, істотно впливає на суспільство та правову систему відносин загалом.

Релігія формує певні знання, норми, цінності, принципи, правила поведінки у суспільстві, створює систему координат, орієнтирів, які сприяють виникненню умов для правомірної поведінки у суспільстві та державі.

Одним із завдань релігійних цінностей є відмежування добра від зла, істини від обману. Взаємозв'язок теологічних доктрин та правових процесів є діалектичним. Релігійні цінності й право мають зберегти та підтримувати пріоритет загальнолюдських (соціально-ціннісних) інститутів, які містять моделі правомірної поведінки та здатні підтримувати у стійкості правову систему. Можна з упевненістю констатувати, що релігійні цінності позначаються й на правотворчості через перетворення релігійних норм у позитивне право.

Якщо ми візьмемо за основу визначення релігійних цінностей як сукупності ідей, правил поведінки та дій, за допомогою яких відбувається задоволення духовних потреб людини, то дійдемо висновку, що цінності, які були вироблені світовими релігіями протягом їхнього тисячолітнього розвитку, становлять основу загальнолюдської моралі. Наприклад, основні заповіді і християнина, і мусульманина, і іудея (не вбий, не кради, не говори неправду, поважай своїх батьків, дбай про своїх дітей та інші) були і залишаються актуальними завжди. Вони набувають особливої значущості у періоди соціальних проблем та потрясінь, які переживає сьогодні і наше суспільство.